

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
		M Kotkamp	17 januari 2022

Onderwerp
Project Aanpak mensenhandel en sexting

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over het project Aanpak Mensenhandel ¹en Sexting ²dat in 2021 gestart is. Er ligt een landelijke opgave voor gemeenten om beleid en borging op de aanpak Mensenhandel te hebben in 2022. Dit is vastgesteld in het interbestuurlijke programma en het landelijke actieprogramma 'Samen tegen Mensenhandel'. In het verlengde van mensenhandel en uitbuiting heeft het college extra aandacht voor het risico en gevaar van sexting. Dit is vastgesteld in ons 'actieprogramma aanpak mensenhandel'³ en vloeit voort uit het Integrale Veiligheidsbeleid.

De focus van het project ligt hierbij op voorlichting en het bieden van handelingsperspectief voor (zorg)professionals en het inrichten van een meldroute. De gemeente werkt nauw samen met het regionaal Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT) onderdeel van het Zorg en Veiligheidshuis Twente. Voorheen was dit het 'centrum voor Loverboy problematiek'.

Wat gebeurt er al binnen de gemeente Almelo

Voorafgaand aan het project was er aandacht voor het thema. Te denken valt aan de casustafelmensenhandel (onderdeel van het RIEC), bestuurlijke maatregelen in het kader van de aanpak ondermijning, integrale samenwerking en een training voor Registratie Niet Ingezetenen (RNI)-medewerkers gericht op het herkennen van signalen.

In het najaar 2021 zijn er drie aandacht-functionarissen aangesteld binnen onze ambtelijke organisatie. De aandacht-functionarissen zijn inmiddels geschoold in het thema mensenhandel, de training sexting volgt dit voorjaar. Op deze manier hebben zij de kennis en kunde om de functie goed vorm te kunnen geven en ten uitvoering te brengen. Zij zullen de lokale meldroute intern en extern onder de aandacht brengen. Deze meldroute sluit aan bij de regionale meldroute van Veilig thuis Twente (VTT) en KMT, dan wel bij de algemene 'Meldcode' die geldt voor professionals.

Verder is er een nauwe samenwerking tussen het Sociaal domein en domein Veiligheid, zodat op een adequate manier de aanpak geïmplementeerd kan worden. Een voorbeeld van deze samenwerking is het gezamenlijk op trekken in de bewustwording van kwetsbare doelgroepen over sexting.

¹ *Mensenhandel*: Mensenhandel is onder andere het werven, vervoeren of opnemen en huisvesten van mensen met gebruik van dwang. Het doel van de mensenhandelaar is de uitbuiting van een persoon. Vormen van mensenhandel zijn; arbeidsuitbuiting, seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering.

² *Sexting*: Sexting is het versturen van seksueel getinte berichten, foto's en video's.

³ INT-2073741

Wat is het vervolg

De meldroute wordt intern toegelicht en gedeeld met alle werknemers die de meldplicht moeten volgen omdat zij werken met inwoners van Almelo.

Eind doel project

Binnen scholen is er meer aandacht en kennis over sexting (online shaming) en criminele uitbuiting. Bij voorkeur worden deze lessen opgenomen in het standaard les aanbod binnen het onderwijs.

Regionaal heeft het KMT de opdracht om in te zetten op de bewustwording en advisering bij vormen van mensenhandel voor professionals en inwoners. Inwoners kunnen namelijk melden via het algemene meldpunt van het KMT of VTT. Het KMT ontvangt gelden vanuit de gemeente om hier actie op uit te kunnen zetten.

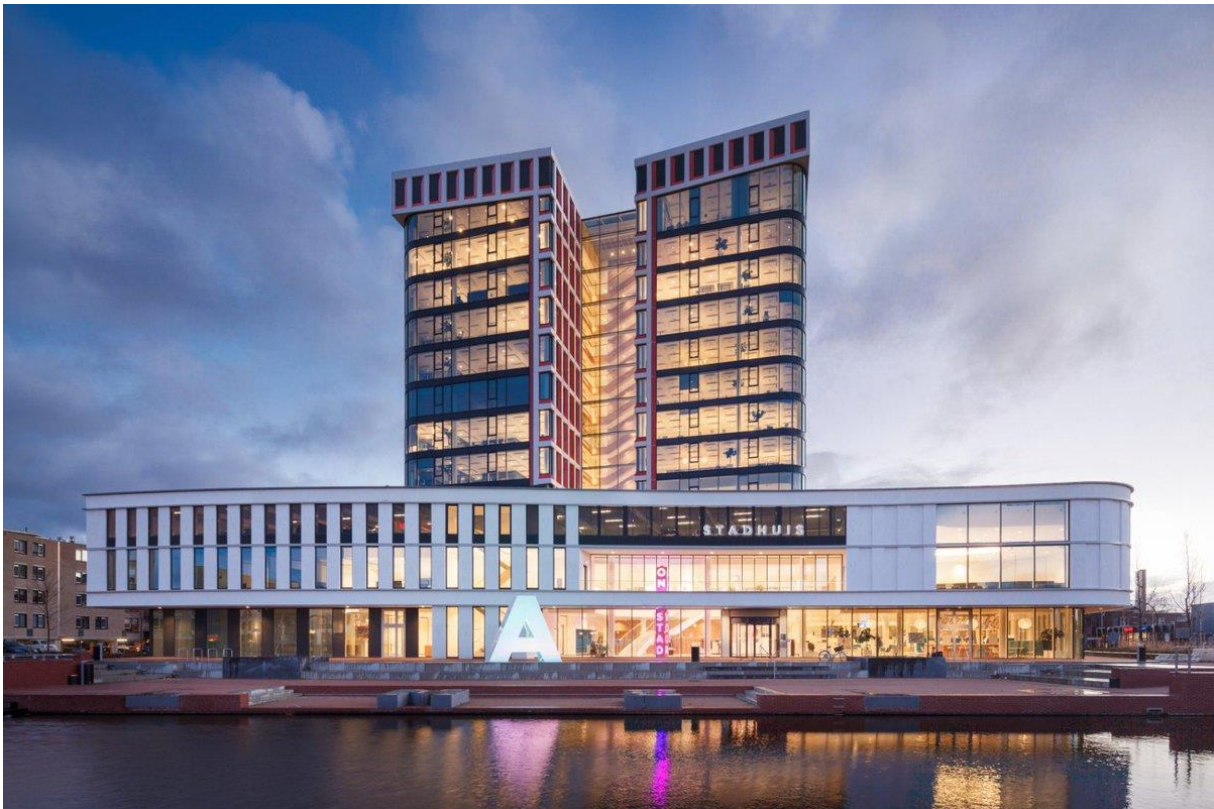
Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Gerritsen

Pagina 2 van 2

Actieprogramma aanpak Mensenhandel

Gemeente Almelo

Versie 5.0

September 2020

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Aanpak Mensenhandel gemeente Almelo.....	6
2.1 Kenniscentrum Mensenhandel Twente.....	6
2.2 Ambities en acties.....	8
3. Financiering.....	13
4. Advies.....	14

1. Inleiding

Mensenhandel draait om uitbuiting. Daders gebruiken slachtoffers – door geweld en intimidatie, of onder bedreiging – voor persoonlijk gewin. Dit is een ernstige schending van mensenrechten en van de menselijke waardigheid. Mensenhandel wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden, die misbruik maken van de legale wereld. Daarom is het een vorm van ondermijnende criminaliteit. Mensenhandel is een van de zwaarste vormen van criminaliteit, met ernstige gevolgen voor de slachtoffers die het betreft.

Actieprogramma ‘Samen tegen Mensenhandel’

Er ligt een belangrijke landelijke opgave voor gemeenten om beleid en borging op de aanpak Mensenhandel te hebben vóór 2022, zowel vanuit het interbestuurlijk programma als het landelijk actieprogramma ‘Samen tegen Mensenhandel’.

Bestuursopdracht

Het ontwikkelen van een lokaal actieprogramma mensenhandel betekent niet dat in Almelo nog niets gebeurt om mensenhandel aan te pakken. Wat ontbreekt is een programma waarbij een duidelijke verbinding wordt gelegd tussen de domeinen Zorg en Veiligheid. Dit actieprogramma legt deze verbinding en geeft invulling aan de Bestuursopdracht d.d. 23 juni 2020 van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo. Voor 2022 is er een geïmplementeerde sluitende aanpak Mensenhandel voor de gemeente Almelo.

De focus ligt op voorlichting en het bieden van een handelingsperspectief voor (zorg)professionals en het inrichten van een meldingssysteem. Voor deze preventieve aanpak heeft de gemeenteraad een incidenteel budget beschikbaar gesteld van 50.000 euro per jaar in 2021 en 2022.

In het verlengde van mensenhandel en uitbuiting geeft het college aan extra aandacht te hebben voor het risico en gevaar van sexting en loverboys. Er dient specifiek aandacht te zijn voor het bieden van kansen om uit het circuit te stappen.

Definitie

Mensenhandel is ‘het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang en met het doel die persoon uit te buiten’. Deze definitie beschrijft mensenhandel zoals die strafbaar gesteld is in artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht. De dwang die bij mensenhandel gebruikt wordt, kan de vorm hebben van (dreigen met) fysiek geweld, maar ook van misleiding, chantage, fraude of misbruik van een kwetsbare positie. Minderjarigen zijn per definitie kwetsbaar; in het geval van seksuele uitbuiting bijvoorbeeld hoeft bij hen dan ook geen sprake te zijn van dwang om van mensenhandel te kunnen spreken.

Vormen van Mensenhandel

Mensenhandel kent vele vormen. De volgende indeling wordt het meest gebruikt:

1. Seksuele uitbuiting:

de bekendste vorm van mensenhandel is uitbuiting in de prostitutie. Die doet zich zowel voor in de vergunde branche als in de illegale prostitutie. Ook komt seksuele uitbuiting online voor, bijvoorbeeld in de vorm van gedwongen webcamseks of sexting.

2. Arbeidsuitbuiting:

hiervan spreken we als (arbeids)voorwaarden en omstandigheden bij arbeid en dienstverlening zo slecht zijn dat mensenrechten in het geding zijn.

3. Criminele uitbuiting:

hierbij worden mensen gedwongen om strafbare feiten te plegen of daaraan deel te nemen, bijvoorbeeld zakkenrollen, diefstal of drugsdelicten.

Gedwongen orgaandonatie is ook een vorm van mensenhandel. Vooralsnog is de indruk dat mensenhandel met het oogmerk van orgaanverwijdering (orgaanhandel) nauwelijks voorkomt in Nederland, maar het is wel zaak hier alert op te blijven.

We gebruiken hier de term 'mensenhandel' in plaats van 'loverboyproblematiek' als het om mensenhandelaren gaat die met verleidingstechnieken, manipulaties, chantage en geweld vaak jonge mensen inpalmen om ze voor hen te laten werken, met name in de prostitutie.

In dit actieprogramma richten we ons op de aanpak van mensenhandel in brede zin: seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting.

Wat doet de gemeente Almelo al?

- Meldpunt Loverboyproblematiek Twente
- Daderaanpak via casustafel Mensenhandel RIEC
- Zorgcoördinator CoMensha
- Deelname werkgroep Regionaal Kenniscentrum Mensenhandel
- Uitstapprogramma prostitutie beschikbaar voor veertien gemeenten in Twente. Programma is gericht op mensen die uit prostitutie willen stappen en ook voor slachtoffers van seksuele uitbuiting.
- Kadera voor opvangplaatsen mensenhandel OMM (Opvang slachtoffers Mensenhandel en Multiproblematiek).
- Inzet bestuursrechtelijke maatregelen in het kader van aanpak ondermijning. Bijvoorbeeld het tijdelijk sluiten van panden waarbij sprake is van illegale prostitutie.
- Integrale acties in het kader van aanpak ondermijning
- Gustos-controle. Sinds 2014 worden integrale controles uitgevoerd, waarbij verschillende disciplines in gezamenlijkheid maar op eigen bevoegdheid panden controleren op basis van signalen.
- RNI (Register Niet Ingezetenen)-medewerkers hebben in 2018 een training gevolgd van Fairworks om signalen van mensenhandel te herkennen en wat daarmee te doen.

- We hebben een goede zorg- en opschalingsstructuur met wijkcoaches en procesmanagers voor de signalering en hulpverleners. Zonder dat de aanpak van mensenhandel specifiek is benoemd is daar reeds expertise opgebouwd.

Doel en pijlers van de aanpak

Het belangrijkste doel met deze aanpak is dat uitbuiting in Almelo niet voorkomt: een stad zonder uitbuiting. Deze doelstelling – gebaseerd op de aanpak Mensenhandel Kenniscentrum Twente – berust op vier pijlers:

1. *Preventie*
2. *Werkproces*
3. *Deskundigheidsbevordering*
4. *Daderaanpak*

Met dit doel hangt een ander doel samen, namelijk dat we (zorg)professionals in staat stellen te handelen in geval van (signalen van) mensenhandel.

Als gemeente zijn we wettelijk verantwoordelijk voor de opvang en ondersteuning van slachtoffers (Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet). Daarom willen we voor hen die dat nodig hebben zorgen voor voldoende en samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod.

Mensenhandel pak je het beste aan met een combinatie van deze vier pijlers. Belangrijk hierbij is de samenwerking. Een integrale aanpak kan immers alleen effectief zijn als betrokken overheidspartijen en private partners hierbij samenwerken. Daarbij kunnen ze preventieve, bestuurlijke, fiscale, arbeidsrechtelijke en strafrechtelijke maatregelen gecombineerd inzetten.

We moeten alle relevante doelgroepen bereiken. Daarbij is extra aandacht nodig voor slachtoffers van arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting.

2. Aanpak Mensenhandel gemeente Almelo

2.1 Kenniscentrum Mensenhandel Twente

Het Rijk vraagt niet alleen op lokaal maar ook op regionaal niveau om gerichte aanpak op mensenhandel. In de regio Twente worden verschillende schrijnende signalen van mensenhandel gezien, waarin vaak kwetsbare personen worden uitgebuit. Het gaat dan om minderjarigen die in handen vallen van loverboys, vrouwen die zichzelf gedwongen moeten prostitueren, arbeidsmigranten die worden uitgebuit en tegen te hoge prijzen en slechte omstandigheden hun onderdak verkrijgen en personen die als stroman of werker worden ingezet bij criminele activiteiten. Het is van groot belang om ook op regionaal niveau het inzicht in de aard en omvang op dit fenomeen te vergroten, teneinde een gedegen aanpak op te stellen.

Inmiddels wordt in de regio een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevoeld voor de aanpak van mensenhandel. Dit heeft geresulteerd in verbindingen met reeds bestaande initiatieven. Vanuit het Kenniscentrum Mensenhandel is het doel om uiteindelijk het aantal slachtoffers van mensenhandel te verminderen door in te zetten op preventie, signalering, ondersteuning van slachtoffers en het frustreren en aanpakken van de daders. Vanuit het Kenniscentrum kan nadrukkelijk de verbinding worden gezocht met ketenpartners en versterking van bestaande samenwerkingsnetwerken op regionale schaal gerealiseerd worden. Er vindt afstemming plaats binnen de kaders van zorg, veiligheid en straf.

De problematiek rondom mensenhandel overstijgt de gemeentegrenzen. Voor een effectieve aanpak van mensenhandel in al zijn vormen, is het een noodzaak om regionaal, boven sectoraal (zorg én veiligheid) en op verschillende niveaus samen te werken. Hier ligt een belangrijke rol voor gemeenten en het sluit tevens aan bij het Interbestuurlijk programma en de afspraken vanuit het landelijk actieprogramma 'Samen tegen Mensenhandel' waar gemeenten zich aan hebben gecommitteerd. In 2022 moet elke gemeente een duidelijke aanpak mensenhandel hebben. Gemeenten zijn medeverantwoordelijk om de misstand van mensenhandel te helpen voorkomen en om hulp en opvang te bieden aan de slachtoffers.

Om een sluitende ketenaanpak te bereiken is het van belang dat er een goede verbinding is tussen slachtofferzorg en daderaanpak op zowel beleidsmatig als operationeel terrein (van preventie tot repressie) en versnippering van initiatieven tegen te gaan. Het kenniscentrum kan hier een goede bijdrage aan leveren. Vanuit dit kenniscentrum kan er regie gehouden worden op de gehele aanpak en van daaruit kunnen er mogelijk ook onderdelen samengevoegd worden, vanuit efficiencyoverweging.

Met het huidige Meldpunt Loverboyproblematiek Twente staat er een stevige basis om werkende en lerende wijs door te ontwikkelen naar een regionaal kenniscentrum. Tevens is de regionale werkgroep Mensenhandel bezig met de ontwikkeling van regionale visie op Mensenhandel. In deze werkgroep zit een afvaardiging¹ van zorg, veiligheid en straf.

¹ Beleidsmedewerkers regio Twente vanuit de domeinen zorg en veiligheid, politie AVIM, het RIEC, CoMensha, het OM en het Meldpunt Loverboyproblematiek Twente

Met deze ontwikkelingen voldoen wij aan de landelijke opgaven met betrekking tot de aanpak mensenhandel. Landelijk zijn er goede contacten met het ministerie en de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en zij ondersteunen een integrale en regionale aanpak.

Gezien de omvang en complexiteit van de problematiek is het van groot belang om hier als regio samen in op te trekken. De krachten te bundelen om te komen tot een gezamenlijke regionale visie en integrale aanpak op Mensenhandel.

Vanuit de veertien Twentse gemeenten bestaat de wens om die sluitende aanpak tegelijk voor alle veertien Twentse gemeenten te realiseren. Het draagvlak op dit onderwerp is groot en met elkaar wordt het belang gezien van de regionale samenwerking. Financiering is tot op heden een knelpunt gebleken. Voor de gemeente Almelo zou aansluiting bij kenniscentrum een jaarlijkse bijdrage van €31.000 betekenen. Vooralsnog hebben acht gemeenten aangegeven aan te sluiten bij het kenniscentrum en akkoord te gaan met de bijdrage. De gemeente Almelo heeft deze toezegging (nog) niet gedaan.

Een voorstel om de rijksmiddelen beschikbaar te stellen voor het Kenniscentrum Mensenhandel Twente ligt ter besluitvorming bij het college van Centrumgemeente Enschede. Als de financieringsvraag helder is kan de positionering van het kenniscentrum ook verder uitgewerkt worden.

Het Kenniscentrum Mensenhandel Twente heeft ambities die aansluiten bij de ambities van de gemeente Almelo. In het actieprogramma wordt rekening gehouden met het regionaal aanbod en wordt waar nodig lokaal aangevuld. Regionaal waar het kan, lokaal waar het moet.

Onderstaand de vier pijlers van het Kenniscentrum Mensenhandel met daarin de doelstellingen en een concrete uitwerking.

Bron: Infographic 'Samen tegen mensenhandel in Twente'

2.2 Ambities en acties

2.2.1 Meer zicht op aard en omvang

We hebben meer zicht op aard en omvang van mensenhandel. Daarom organiseren we (zorg)professionals voorlichtingen en trainingen over arbeidsuitbuiting, waardoor we naast bewustwording de diverse vormen van mensenhandel beter in beeld krijgen. Daarbij wordt ook de verbinding gelegd met externe partijen als het onderwijs en zorgpartners.

Het Openbaar Ministerie, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en Politie werken aan een dashboard om meer inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek in de regio Twente. Het doel is om dit dashboard halfjaarlijks van een update te voorzien, zodat de gepleegde inzet ook inzichtelijk wordt gemaakt en meetbaar is. Het RIEC heeft in 2017 ondermijningsbeelden opgesteld voor de gemeenten in de regio Twente. Het thema Mensenhandel maakt onderdeel uit van deze ondermijningsbeelden.

CoMensha, het landelijke Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel, brengt de aard en omvang van mensenhandel in beeld. Uit documentatie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel blijkt dat slechts 15% van de casuïstiek Mensenhandel in beeld is. Dit houdt in dat slechts het topje van de ijsberg inzichtelijk is en dat hier veel winst op te behalen is.

Onderstaande tabel is opgemaakt aan de hand van het politieregistratiesysteem en geeft enig inzicht. Dit betreffen zogeheten bruto cijfers, dat wil zeggen dat de maatschappelijke klasse aan een zaak wordt gegeven naar aanleiding van melding of een aangifte. Deze codering geeft alleen aan dat er mogelijk signalen van mensenhandel inzitten.

Maatschappelijke klasse / codering	2017	2018	2019
F561 Seksuele uitbuiting	4	12	13
F526 Arbeidsuitbuiting	0	1	1
F563 Uitbuiting en strafbare feiten	0	0	5
F564 Orgaanverwijdering	0	0	0
F565 Overige vormen uitbuiting	0	1	0
E392 Overlast prostitutie	3	7	15
E378 Controle prostitutie	3	5	18

Bestuurlijke rapportage niet vergunde prostitutie (PCT ² / AVIM ³)	2	2	9
---	---	---	---

Voor de gemeente Almelo stonden via de verschillende internetseksadvertentiesites over het jaar 2019 in totaal 1426 unieke advertenties online. We moeten zicht krijgen en blijven houden op de aard en omvang van mensenhandel in de gemeente Almelo door elkaar te blijven informeren en beschikbare informatie met elkaar te delen. Informatie over mensenhandel is immers niet alleen beschikbaar bij partners in de veiligheidsketen, maar ook bij zorgpartners, maatschappelijke organisaties en ander private partijen. Zicht hebben en houden hangt vooral samen met adequate signalering en melding (zie 2.2.3 Adequaate signaleren en melden).

² Prostitutie Controle Team

³ Afdeling Vreemdelingenpolitie Identificatie en Mensenhandel

Wat gaan we doen?

- Alle meldingen worden doorgegeven aan het Kenniscentrum Mensenhandel Twente ten behoeve van registratie en melding bij CoMensha.
- We vergroten het zicht op criminele uitbuiting. Met name waar minderjarige slachtoffers én daders betrokken zijn, vergt dat goede signalering door scholen. We zorgen in gezamenlijkheid met het Kenniscentrum Mensenhandel Twente dat professionals in het onderwijs niet alleen situaties kunnen herkennen en signaleren, maar ook dat zij weten waar zij met signalen terecht kunnen.
- We zorgen ervoor dat (zorg)professionals binnen de gemeente die dit fenomeen zouden kunnen signaleren getraind zijn.
- De daderaanpak wordt via de casustafel Mensenhandel voortgezet.
- Er dient goede aansluiting te zijn tussen het Kenniscentrum Mensenhandel Twente en de lokale zorgstructuur, zodat we als gemeente ook regie kunnen nemen op casuïstiek.

2.2.2 Slachtofferschap voorkomen

Kinderen, jongeren en volwassenen zijn weerbaar tegen uitbuiting en weten hoe daarbij te handelen en bij wie ze terecht kunnen voor steun. (zorg) Professionals zijn bekend met de risicofactoren van mensenhandel bij specifieke omstandigheden en de risicogroepen. Deze kennis wordt gebruikt bij preventie, vroegsignalering en interventies.

Er zijn risicofactoren die mensen kwetsbaar voor mensenhandel maken, zoals een zwakke economische positie met weinig perspectief op verbetering, verminderde geestelijke weerbaarheid, een licht verstandelijke beperking, de afwezigheid van een sociaal netwerk, het ontbreken van een juridisch verblijfstatus of het niet spreken van de Nederlandse taal. Voor minderjarigen geldt dat zij door hun leeftijd altijd kwetsbaar zijn, los van ander risicofactoren.

Voor de aanpak van mensenhandel moet goed gekeken worden naar de in te zetten middelen in relatie tot de doelgroep.

Wat gaan we doen?

- Jongeren bieden we in samenwerking met het Kenniscentrum Mensenhandel Twente via het onderwijs ondersteuning aan door het aanbieden van weerbaarheidstrainingen en het verstrekken van informatie en advies. De informatie en het advies wordt ook aan professionals en ouders verstrekt.
- Een campagne over mensenhandel wordt ingezet om de bewustwording omtrent het thema te vergroten en men een handelingsperspectief te bieden. De campagne richt zich ook op het Asielzoekerscentrum en de uitzendbranche van arbeidsmigranten.

2.2.3 Adequaat signaleren en melden

Signalen van mensenhandel worden herkend en gemeld. Dat geldt niet alleen voor professionals van de gemeenten, maar ook bijvoorbeeld in het onderwijs. Opleidingen, bewustwordingscampagnes, een duidelijk handelingskader en een toegankelijk meldpunt dragen hier aan bij.

Er is behoefte aan meer handvatten om slachtoffers te signaleren en vermoedens te concretiseren. Daarnaast is er kennis nodig over goede vervolgstappen, over bij wie je kan of moet melden en over wat

de consequenties zijn voor het slachtoffer, voor het vertrouwen in de werkrelatie en voor de eigen veiligheid. Door het gebrek aan kennis worden slachtoffers van mensenhandel niet altijd als zodanig herkend, met als gevolg dat zij bescherming mislopen waar ze recht op hebben. Landelijk heeft de Rijksoverheid daarom de website www.wegwijzermensenhandel.nl ontwikkeld waar professionals meer informatie over signaleren van en ondersteuning voor slachtoffers van mensenhandel kunnen vinden.

Wat gaan we doen?

- We ontwikkelen met het Kenniscentrum Mensenhandel Twente een handelingsperspectief en meldroute, zodat deze aansluiten bij de gemeentelijke aanpak van andere vormen van ondermijnende criminaliteit.
- Bij de behandeling van casuïstiek is het Zorg en Veiligheidshuis alert op signalen van mensenhandel.
- Om kennis en vaardigheden binnen het thema mensenhandel te verstevigen en te borgen, blijven we de deskundigheid van de professionals continue bevorderen. Hierbij dient expliciet aandacht te zijn voor het vertrouwensdilemma tussen de (zorg)professional en de cliënt(en).
- Periodiek worden met het Kenniscentrum Mensenhandel Twente signalen en meldingen geëvalueerd.
- Er dient goede aansluiting te zijn tussen het Kenniscentrum Mensenhandel Twente en de lokale zorgstructuur (Sociaal Breed), zodat we als gemeente ook regie kunnen nemen op casuïstiek. Een structurele verbinding tussen het kenniscentrum en het Sociaal Domein moet gelegd worden om over dezelfde informatiepositie te beschikken.
- We zetten de Gustos-controle voort.

2.2.4 Barrières opwerpen

Er zijn barrières opgeworpen die het werk van mensenhandelaren belemmeren of sanctioneren.

Wat gaan we doen?

- We zorgen in samenwerking met het Kenniscentrum Mensenhandel Twente voor trainingen voor balie medewerkers en toezichthouders in het herkennen en signaleren van mensenhandel.
- Voor het verwerken van inschrijving (BRP) nemen we de wettelijke termijnen in acht. Hoewel service levels van belang zijn, moeten we de tijd kunnen nemen om de noodzakelijke zorgvuldigheid te kunnen betrachten.
- Zodra risicoadressen in beeld zijn, wordt een integrale actie opgezet.
- Indien nodig worden bestuursrechtelijke maatregelen genomen om onwenselijke situaties te beëindigen en te normaliseren. Bijvoorbeeld door het sluiten van panden waarbij sprake is van illegale prostitutie.
- Signalen worden opgevolgd en er vindt terugkoppeling plaats over wat er met een melding is gedaan, onder andere om de betrokkenheid op dit thema te vergroten en te behouden.
- We verkennen de noodzaak om een separaat prostitutiebeleid op te stellen, met daaraan gekoppeld een duidelijke handhavingstrategie en handelingsperspectief voor de (zorg)professional.

2.2.5 Slachtoffers samenhangende hulp en ondersteuning bieden

Slachtoffers van mensenhandel krijgen een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod, dat kan bestaan uit opvang, zorg en/of ondersteuning.

Het kenniscentrum speelt een belangrijke rol om de voortgang en de kwaliteit van het hulp- en ondersteuningstraject te bewaken. Als slachtoffers aangetroffen worden, is het belangrijk hen meteen uit de uitbuitingssituatie te halen en te zorgen voor een veilige situatie. Opvang bieden aan slachtoffers die het nodig hebben, is een belangrijk onderdeel van het hulp- en ondersteuningsaanbod. De landelijke aanbesteding voor opvangplaatsen Mensenhandel van de Vereniging Nederlandse Gemeenten is gegund aan Kadera. Kadera is er voor iedereen die in de provincie Overijssel bij huiselijk geweld, mensenhandel, loverboys, eerdergerelateerd geweld of seksueel misbruik betrokken is. De organisatie biedt hulp aan zowel slachtoffers, plegers, naasten en professionals.

Er is een uitstapprogramma prostitutie beschikbaar voor Twente. Het programma is gericht op mensen die uit de prostitutie willen stappen en ook voor slachtoffers van seksuele uitbuiting.

Wat gaan we doen?

- We maken gebruik van het regionaal aanbod voor opvang en ondersteuning voor slachtoffers van mensenhandel.
- (zorg) Professionals zijn op de hoogte van het (lokaal) ondersteuningsaanbod.
- Het handelingskader en de meldroute voorzien in samenhangende hulp en ondersteuning, waardoor efficiency wordt beoogd.

2.2.6 Effectief samenwerken

De samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid is versterkt. Bij de aanpak van mensenhandel zijn zowel bestaande als nieuwe partners betrokken om mensenhandel integraal en gezamenlijk aan te kunnen pakken.

Er moet goed zicht zijn en blijven op de bestaande infrastructuur rondom de aanpak van mensenhandel. De partners uit de veiligheidsketen, andere overheden en zorgpartners maken met het Kenniscentrum Mensenhandel Twente afspraken over waar zij signalen kunnen melden. Dat is essentieel om gevallen van (vermoedelijke) uitbuiting concreet aan te pakken. Relevante informatie dient bij elkaar gebracht, gedeeld en uitgewisseld te worden om mensenhandel beter te kunnen signaleren en effectief te kunnen aanpakken. Samenwerking tussen de domeinen Zorg en Veiligheid is niet nieuw. Het Zorg en Veiligheidshuis Twente faciliteert reeds overleggen over casuïstiek waarin sprake is van complexe multi-problematiek, waarbij partijen uit de domeinen zorg, straf en bestuur informatie uitwisselen om tot een gezamenlijk plan van aanpak te komen. Hierbij gaat het om een integrale aanpak ter voorkoming van recidive, in daderschap en in slachtofferschap.

Aan de hand van het RIEC-convenant wordt concrete casuïstiek opgepakt, onder meer aan de casustafel Mensenhandel. In de eerste zes maanden van 2020 werden hier 26 signalen besproken voor de regio Twente.

Wat gaan we doen?

- Wij verkennen de mogelijkheden om interne professionals vanuit beide domeinen te bundelen in een klankbordgroep Mensenhandel, teneinde een goede samenwerking op dit thema.

- Het Kenniscentrum Mensenhandel Twente attendeert betrokken ketenpartners op de mogelijkheden die zij kan bieden bij de samenwerking tussen beide domeinen.
- Wij leveren een actieve bijdrage aan het Kenniscentrum Mensenhandel Twente en leveren daardoor een bijdrage aan de verbetering van de integrale aanpak van mensenhandel.
- Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum zorgt ervoor dat de gemeenten in de regio kunnen beschikken over de nodige kennis en expertise om mensenhandel aan te kunnen pakken.
- De casustafel Mensenhandel wordt gebruikt om met verschillende partijen casuïstiek te behandelen om te komen tot een integrale aanpak.

3. Financiering

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo heeft via de bestuursopdracht een incidenteel budget van € 50.000 per jaar voor 2021 en 2022 beschikbaar gesteld. Dekking van de incidentele kosten van de bestuursopdracht vindt plaats via het Programmabudget Veiligheid, project Programmaleiding en Verbinding Zorg en Veiligheid. Voor de aanpak Loverboys is structureel €10.000,- per jaar beschikbaar gesteld. Met het Meldpunt Loverboyproblematiek Twente is de aanpak voornamelijk regionaal belegd.

De ambities uit dit actieprogramma worden uitgevoerd binnen de bestaande financiële kaders van Programma Veiligheid en Programma Zorg, inclusief het incidenteel beschikbaar gestelde budget. De ambities worden gerealiseerd binnen de beschikbare middelen.

Inhoudelijk draagvlak over de gehele linie op dit onderwerp is groot en met elkaar wordt het belang van de regionale samenwerking gezien. Financieel bijdragen aan het Kenniscentrum door gemeenten is een knelpunt gebleken voor gemeenten door lokale grote bezuinigingsopgaven en prioriteringen.

Tot nu toe is dit Kenniscentrum, Meldpunt loverboyproblematiek Twente en Comensha, gefinancierd vanuit drie geldstromen: een bijdrage van de centrumgemeente Enschede, een provinciale tijdelijke ontwikkelsubsidie en een bijdrage vanuit de decentralisatie uitkering Vrouwenopvang van Centrumgemeente.

Recent heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze extra middelen bieden Twente nu de mogelijkheid dit knelpunt structureel op te lossen. Het voorstel vanuit de centrumgemeente Enschede is om een deel van deze extra middelen structureel in te zetten voor de volledige financiering van het Regionale Kenniscentrum Mensenhandel Twente. Dit ligt ter besluitvorming bij het college van Enschede.

De incidenteel beschikbaar gestelde middelen worden ingezet voor een extra impuls voor de lokale aanpak.

Beschikbare middelen

	2020	2021	2022	2023
Programmabudget Veiligheid <i>Verbinding Zorg en Veiligheid</i>	-	€ 50.000	€ 50.000	-
Programmabudget Veiligheid <i>Aanpak Loverboys</i>	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

4. Advies

1. Aansluiten bij - en actieve deelname in - het Regionaal Kenniscentrum Mensenhandel Twente.
2. Uitvoering geven aan de acties zoals in het Actieprogramma aanpak Mensenhandel gemeente Almelo staan beschreven.
3. Lokale aanpak Mensenhandel beleggen in het Sociaal Domein. Regie op preventieactiviteiten en bewustwordingscampagnes. Vertegenwoordiging in het Regionaal Kenniscentrum.
4. Inzet bestuurlijke maatregelen door team Veiligheid. Sociaal Domein betrekken bij de effecten van het opleggen van de maatregel. Vertegenwoordiging in het Regionaal Kenniscentrum.
5. Voortzetten daderaanpak casustafel Mensenhandel. Vertegenwoordiging vanuit de gemeente Almelo door team Veiligheid én Sociaal Domein.
6. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen inzetten voor opleiding en training van (zorg) professionals. Hiervoor dient in samenwerking met het kenniscentrum een opleidingsplan 2021 e.v. te worden opgesteld (ovb van besluitvorming college centrumgemeente Enschede)
7. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen inzetten voor preventieactiviteiten. Hiervoor dient in samenwerking met het kenniscentrum een preventieplan 2021 e.v. te worden opgesteld. (ovb van besluitvorming college centrumgemeente Enschede)
8. Opstellen van een taakgericht handelingskader dat niet gebonden is aan personeel, waarbij voor personeel met een signalerende functie duidelijk is waar zij signalen kunnen melden. De meldfunctie wordt belegd bij het kenniscentrum.
9. Duidelijke verbinding leggen en borgen tussen het Kenniscentrum Mensenhandel Twente en de gemeente Almelo / Sociaal Domein.
10. Voortzetten Gustos-controle.

Op basis hiervan voldoen wij aan de verplichting om op 1 januari 2022 een sluitende aanpak Mensenhandel te hebben. Door de samenwerking met de regio Twente wordt efficiëntie beoogd.

Op lokaal niveau zorgen wij ervoor dat de (zorg) professionals in staat zijn signalen te herkennen, op een juiste wijze te duiden en opvolging aan te geven. Via de beschikbaar gestelde middelen voor de jaren 2021 en 2022 kan een extra impuls worden gegeven aan deze aanpak.